

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru No. 49089/07

DOĞ-KAR LTD. ŞTİ. / Türkiye

Başkan,

Valeriu Grițco,

Hâkimler,

Egidijus Kūris,

Darian Pavli,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla 10 Aralık 2019 tarihinde Komite olarak toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm), 30 Ekim 2007 tarihinde sunulan yukarıda belirtilen başvuruyu, davalı Hükümet tarafından sunulan görüşleri ve başvuran tarafından cevap olarak sunulan görüşleri dikkate alarak gerçekleştirdiği kapalı oturumdaki müzakereler sonucunda aşağıdaki kararı vermiştir:

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2020. Bu gayri resmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

OLAY VE OLGULAR

1. Başvuran, Doğ-Kar Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi, merkezi Ankara'da bulunan, Türk hukukuna tabi ve sınırlı bir sorumluluğa sahip olan bir şirkettir. Başvuran, Ankara Barosuna bağlı avukatlar, D. Şanlı, E. Saraçoğlu ve M. Yavuz tarafından temsil edilmiştir.

2. Türk Hükümeti ("Hükümet") ise kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

A. Davanın Koşulları

3. Davanın kendine özgü koşulları, taraflarca ifade edildiği şekliyle, aşağıdaki gibi özetlenebilir:

4. Başvuran şirket, 16 Ekim 1998 tarihinde, Belediyenin Ocak 1998 tarihli bir sözleşme uyarınca borçlu olduğu bir alacağı tahsil etmek amacıyla Ankara İcra ve Alacak Tahsilatı Dairesine başvurarak, Gülnar Belediyesi ("Belediye") hakkında ilamsız icra takibi başlatmıştır.

5. Dosya ardından, Gülnar İcra ve Alacak Tahsilatı Dairesine ("İcra Dairesi") iletilmiştir.

6. İcra Dairesi, 7 Aralık 1998 tarihinde, alacak ödeme emrini Belediyeye bildirmiştir. Bu ödeme emri, mevcut başvurunun sunulmasından önce belirtilmeyen bir tarihte icraya konulabilir hale gelmiştir.

7. İcra Dairesinden iletilen ve başvuran tarafından sunulan bir belgeden, 5 Şubat 2018 tarihinde, alacağın bir kısmının - 645.717,99 Türk lirası (bu tarihte yaklaşık 137.180 avro) - ödenmemiş olduğu anlaşılmaktadır.

B. İlgili İç Hukuk Kuralları

8. Türk Anayasa Mahkemesi önündeki bireysel başvuru yolu, *Uzun/Türkiye* (No. 10755/13, 30 Nisan 2013) kararında belirtilmektedir.

ŞİKÂyetLER

9. Başvuran, Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesine dayanarak, söz konusu alacağın Belediye tarafından ödenmemesinden şikâyet etmektedir.

10. Başvuran, Sözleşme'nin 13. maddesini ileri sürerek, aynı zamanda, alacağını tahsil etmesine imkân sağlayacak bir hukuk yoluna sahip olmamasından şikâyetçi olmaktadır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

A. Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 1. Maddesine İlişkin Şikâyet Hakkında

11. Başvuran, bununla birlikte icraya konulabilir olan alacağın Belediye tarafından ödenmemesinden şikâyet etmektedir.

12. Hükümet, diğerlerinin yanı sıra, başvuran şirketin 23 Eylül 2012 tarihinden itibaren erişilebilir olan, Anayasa Mahkemesi önündeki bireysel başvuru yolunu tüketmediği gerekçesiyle, iç hukuk yollarının tüketilmemesi bağlamındaki kabul edilemezlik itirazını ileri sürmektedir. Bu hususta, Hükümet, kendi ifadesine göre, Mahkemenin, Türk Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru hakkının yürürlüğe girmesinden önce başlayan ve bu tarihin ardından devam eden sürekli durumlara ilişkin olarak zaman bakımından (*ratione temporis*) yetkisini genişlettiği kanısına vardığı Mahkemenin bir kararına (*Tekin ve Baysal/Türkiye* (k.k.), No. 40192/10 ve 8051/12, 4 Aralık 2018) atıfta bulunmaktadır.

13. Başvuran, bu iddiaya karşı çıkmaktadır. Başvuran, iç hukuk yollarının tüketilmesinin başvurunun Mahkemeye sunulduğu tarihte değerlendirildiğini ve mevcut başvurunun Anayasa Mahkemesi önünde bireysel başvuru hakkının yürürlüğe girmesinden yaklaşık beş yıl önce yapıldığını ileri sürmektedir.

14. Mahkeme, iddia edilen ihlalin icraya konulabilir bir alacağın ödenmemesiyle ilgili olduğunu ve devam eden bir durum teşkil ettiğini gözlemlemektedir (bk., *mutatis mutandis*, *Lemke/Türkiye*, No. 17381/02, § 37, 5 Haziran 2007, ve *Atsız/Türkiye* (k.k.) No. 32460/13 ve diğer 7 başvuru, § 13, 30 Nisan 2019). Mahkeme ayrıca, bu alacağın Anayasa Mahkemesi önünde bireysel başvuru hakkının 23 Eylül 2012 tarihinde yürürlüğe girmesinden önce icraya konulabilir hale geldiğini kaydetmektedir.

15. Bu nedenle, Mahkeme, Türk Anayasa Mahkemesinin, somut olayda olduğu gibi, bireysel başvuru hakkının yürürlüğe girmesinden önce başlayan ve bu tarihten sonra devam eden durumlara ilişkin olarak zaman bakımından (*ratione temporis*) yetkisini genişlettiğini hatırlatmaktadır (yukarıda anılan *Tekin ve Baysal* kararı, §§ 25-28, ve burada yapılan atıflar).

16. Mahkeme aynı zamanda, ilgililerin Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunabilecekleri kanısına vararak, bu türden durumlarla ilgili şikâyetlerin, iç hukuk yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verdiğini hatırlatmaktadır (bk., örnek olarak, müebbet hapis cezasının azaltılamaz niteliğine ilişkin olarak, yukarıda anılan *Tekin ve Baysal* kararı ve nihai adli kararların icra edilmemesine ilişkin olarak, yukarıda anılan *Atsız* kararı).

17. Mevcut davanın incelemesi çerçevesinde, farklı bir sonuca varılmasını sağlayabilecek özel bir koşul tespit edilmemektedir.

18. Dolayısıyla, Mahkeme, Hükümetin itirazının kabul edilmesi gerektiği kanaatine varmaktadır. Sonuç olarak, bu şikâyetin, Sözleşme'nin 35. maddesinin 1 ve 4. fıkraları uyarınca, iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle reddedilmesi gerekmektedir.

B. Sözleşme'nin 13. Maddesine İlişkin Şikâyet Hakkında

19. Başvuran, kendisine alacağını tahsil etme imkânı sağlayacak bir hukuk yoluna sahip olmamasından şikâyet etmektedir.

20. Mahkeme, Anayasa Mahkemesi önündeki bireysel başvuru yolunun başvurana, Sözleşme'nin 35. maddesinin 1. fıkrası anlamında tüketilmesi gereken bir hukuk yolu sunduğunu kısa bir süre önce tespit etmiştir (yukarıda 16-18. paragraflar).

21. Sonuç olarak, bu şikâyet açıkça dayanaktan yoksundur ve Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının (a) bendi ve 4. fıkrası uyarınca reddedilmelidir (*Turgut ve diğerleri/Türkiye* (k.k.), No. 4860/09, §§ 59-60, 26 Mart 2013, ve yukarıda anılan *Tekin ve Baysal* kararı, § 31).

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliğiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar, Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup, 9 Ocak 2020 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Valeriu Griţco
Başkan